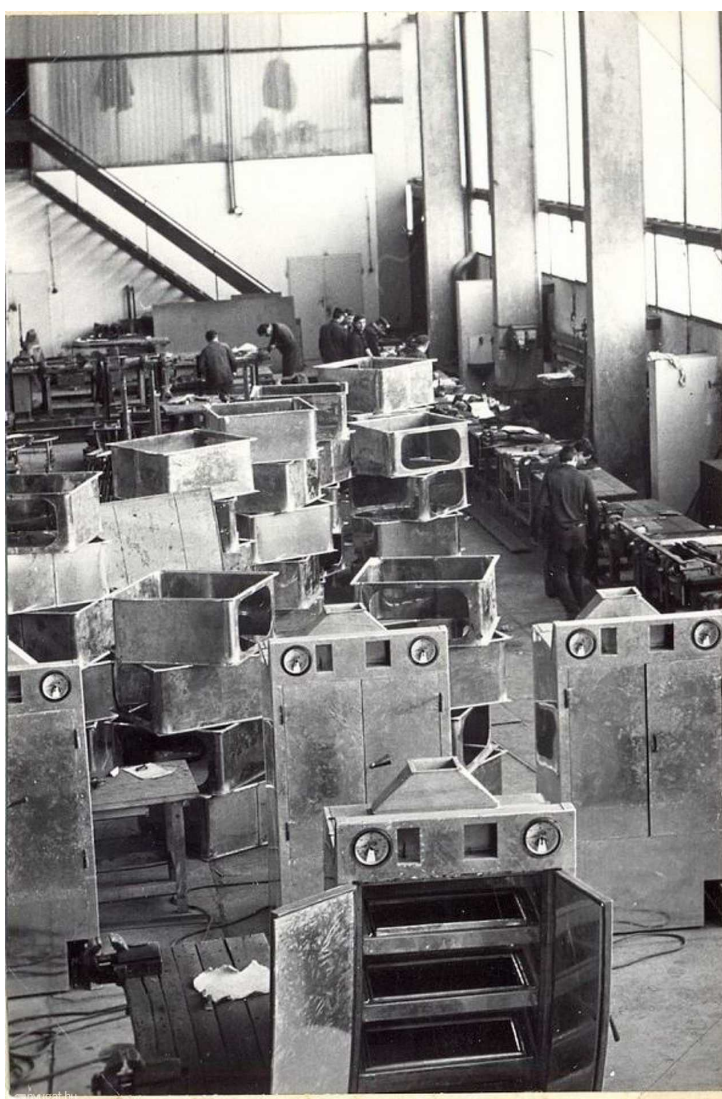

Megszűnt üzemek nyomában - Az Élgépből lett Korrgép vége

L. E. - 2012-08-05 15:43:28

Hogy is volt?

A budapesti központú Élgép 4. számú gyárát 1960-ban hozták létre Szombathelyen. Az akkori Zója utcai vállalatnak gyáregységei is voltak a megyében. Az Élgép többszintes irodaházával, tekintélyes méretű, akkori viszonyok között jól felszerelt gyártócsarnokaival, és több mint 650 dolgozójával a megyeszékhely egyik legnagyobb üzeme volt.

Így folyt a munka az Élgépben 1968-ben (A Berzsényi Könyvtár gyűjteményéből) fotó: Lendvai Emil

A hazai piacra történő termelés mellett a KGST-n belül a szocialista országokat látták el tejipari, malomipari és sütőipari gépekkel, berendezésekkel. Sajtgyárak komplett berendezését is legyártották. Legnagyobb külföldi megrendelőjük a Szovjetunió volt. A vállalatra nem a

sorozatgyártás volt a jellemző, nagy méretű, minőségi, munkaigényes termékek kerültek ki innen, ami azt is jelentette, hogy igen felkészült szakembergárdával rendelkeztek. Nehézipari gyárról lévén szó, a dolgozók döntő többsége – nagyrészt hegesztő - természetesen férfi volt.

„1966-tól 68-ig dolgoztam először az üzemben, majd Élgépes ösztöndíjjal végeztem el a nehézipari műszaki egyetemet, és 1973-ban kerültem vissza a gyárba. Annak idején jó volt a munkahelyi légkör, aktív szocialista brigádélet zajlott. Megbecsültek voltak a fizikai dolgozók, a jó szakmunkások is. Az emeletes főépület és a gyártócsarnokok is teljesen kihasználtak voltak. A gyárban komoly szakmunkásképzés is történt sok-sok tanulóval, ebből adódóan nem volt szakemberhiány. Saját konyha, étterem működött, volt munkahelyi büfé is. Szinte minden belföldi tejipari, malomipari, sütőipari vállalattal kapcsolatban voltunk. Nem volt szerencsés, hogy a műszaki tervezés, fejlesztés csak a budapesti központhoz tartozott, de így sok újítás, jó ötlet fűződött a szombathelyi dolgozók nevéhez” – emlékezik az akkori időkre Németh Tamás későbbi ügyvezető igazgató, akinek a sors akaratából nyugdíjazása és a gyár megszűnése egy évre esett.

Harc a túlélésért

A rendszerváltásig az Él gép jól, eredményesen működő vállalat volt, köszönhetően a biztos piacnak. A tulajdonviszonyok átalakulása az MRP résztulajdonosi privatizációs programmal valósult meg. Ez egy érdekes időszak volt, még a szombathelyi önkormányzat is kapott 10 százalék tulajdonrészt a földterületért, de volt részaránya a budapesti központi gyárnak és egy német cégnek.

Felújított épületrészek között lepusztult irodaépület fotó: Lendvai Emil

A németek elsősorban textilipari berendezések gyártásához adtak megrendelést, ami azonban közel állt az eredeti profilhoz, azaz nem szűnt meg a rozsdamentes termékekhez tartozó tejipari, malomipari, sütőipari, sőt, húsipari gép- és berendezésgyártás sem. Nagy nyomású tartályok is készültek az üzemben. A kft. 1990-es megalakulásával együtt a cég neve Korrgépre változott, a dolgozói létszám pedig már 240 főre szűkült.

„Az évek során egyre haladtam felfelé a képzeletbeli ranglétrán, 1988-94-ig műszaki osztályvezető, 1994-ben pedig ügyvezető igazgató lettem, egészen 2005-ig. Ez nem volt egy könnyű időszak, úgy is mondhatnám harc volt a túlélésért. A németek 15 éves jelenléte jelentős technikai, technológiai

fejlődést hozott, piacot biztosítottak, előtérbe került a precizitás, a pontosság, a határidők szigorú betartása. Igaz, ekkor már tipikus bér munkáról volt szó, amit eleinte jól, majd egyre kevésbé fizettek meg. Bejött egy nem mindennapi megrendelés is. Egy norvég cég több százmillió forint értékben rendelt meg aszaláshoz szárító berendezést, amelynek egységei akkorák voltak, hogy külön útvonalengedély kellett a szállításukhoz Szabolcs-Szatmár megyébe" - meséli Németh Tamás.

A gyárképmény is a múltra emlékeztet fotó: Lendvai Emil

A Korrgép az ezredforduló utáni években jól és rosszul zárta az éveket. Volt, hogy jöttek a megrendelések, volt, hogy elmaradtak, de már döcögött a szekér. Az akkor még 51 százalékban dolgozói, 38 százalékban német, 10 százalékban önkormányzati és még két kisebb cég tulajdonában lévő kft. dolgozói létszáma 2004-re 180-ra csökkent. Ennek ellenére még sikerült alkalmazni 12-14 minősített hegesztőt. A nagyobb megrendelések között szerepelt textilszárító gép készítése Indiába, pezsgődugó gépsor gyártása Franciaországba.

Amikor eljött a vég

2005-ben ügyvezető váltás történt, Paksa Norbert lett a cég első embere. Akkoriban már kezdtek betelepülni a kapacitását csak részben kihasználó gyár telephelyére kisebb vállalkozások. A többszintes irodaépületnek már csak két szintjét hasznosították. Az új ügyvezető még próbálta menteni a menthetőt, de a németek bejelentése, miszerint a megrendeléseket elviszik más környező országokba, övön aluli ütésnek számított. Ezt még tetézte az eladósodás is. Újabb hetven dolgozó került utcára.

Kisebb vállalkozások települtek az üzemcsarnokokba fotó: Lendvai Emil

Az új ügyvezető intenzív piackutatással, profilbővítéssel próbálta még menteni a menthetőt, de az, hogy az MRP üzletrészt eladták egy befektetői csoportnak, még tovább rontott a helyzeten. Végül is 2006-ben a vállalkozás öncsődöt jelentett, és 2007-ben indult meg ellene a felszámolási eljárás.

„Az utolsó két évben műszaki szakemberként dolgoztam, s megmondom őszintén, jobban éreztem magamat, mint ügyvezető igazgatóként. Közel voltam azokhoz, akikkel mindig is jó kapcsolat ápoltam, a régi, tapasztalt szakikkal bensőséges viszonyt alakítottam ki. A cég végét végül is a németek kivonulása és a fizetésképtelenség okozta. Az utóbbit gerjesztette, hogy mi nem sorozatgyártással jutottunk megrendeléshez, a nagy, minőségi, munkaigényes termékek viszont igen sokba kerültek, de nem fizették meg őket megfelelően. Az alapanyag beszerzésünk valójában mindig hitelből történt. A technikai fejlesztésben is még tovább kellett volna lépni, nem volt például lézervágónk, de ez is pénzkérdés volt” – állítja az egykori műszaki vezető, későbbi ügyvezető igazgató.

A tetten érhető jelen

Egy megszűnt gyár mindig szomorú látvány. Az Élgépes, majd Korrgépes időszakra emlékeztet a nem henger, hanem téglatest alakú gyárkéményen és az irodaépületen virító felirat. Ez a gyárterület azonban nem kihalt, több kisebb vállalkozás népesíti be. Állítólag még dolgoznak itt egykori Korrgépesek is. Az utcafrontra – immáron Teleki Blanka utca - néző egyszintes épületrészeket szépen felújították, a főépület azonban úgy tűnik az enyészeté, és mintegy mementója egy valaha jól működő, több száz embernek munkát adó üzem halálának.